

Λαϊκισμός και περιφρόνηση

Με σεμνότητα και ταπεινότητα, στις 27 Σεπτεμβρίου 2003, ο τότε αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Κώστας Καραμανλής μιλώντας σε ανοιχτή συγκέντρωση στην Ορεοσιάδα είπε: «Δεν επιτρέπονται αποκλεισμοί και εξαιρέσεις. Καλοί και άξιοι υπάρχουν σε όλες τις πολιτικές παρατάξεις. Στη Ν.Δ., στο ΠΑΣΟΚ, στο ΚΚΕ, στον Συνασπισμό, στο ΔΗΚΚΙ. Κομματικές σημαίες στο Δημόσιο δεν πρόκειται να έχουν καμιά απολύτως θέση. Η κομματική ταυτότητα καταργείται. Το κράτος δεν ανήκει στο κόμμα που κυβερνά. Στη νέα εποχή, στη νέα διακυβέρνηση πρέπει οι Έλληνες να έχουν ίσες ευκαιρίες».

Δεν είπα, βεβαίως, ότι κάποιες παραπάνω ευκαιρίες θα έχουν οι κουμπάροι και κάποιοι άλλοι παρατρεχάμενοι, κατά τα άλλα «ανίδεοι» από παιχνίδια με δομημένα ομόλογα! Με ακόμη μεγαλύτερη σεμνότητα και ταπεινότητα μίλησε ο κ. Καραμανλής στην Αλεξανδρούπολη σε συγκέντρωση εκπροσώπων των παραγωγικών τάξεων του Έβρου. Είπε:

«Επιχειρούμε να επενδύσουμε στην έννοια της εμπιστοσύνης. Πιστεύω στη διαμόρφωση μιας νέας σχέσης μεταξύ πολίτη και κράτους, πολίτη και πολιτικής».

Γι' αυτό και η πρώτη απογοήτευση, που σας ετοιμάζω, είναι ότι δεν θα μοιράσω υποσχέσεις. Η εμπιστοσύνη ξεπερνάει να κομματικά σύνορα. Θεωρώ πως ο λαϊκισμός και οι υποσχέσεις για όλα και για όλους δεν είναι τίποτε άλλο παρά περιφρόνηση προς τους πολίτες».

Ποιος τόλμησε να πει ότι ο κ. Καραμανλής έδωσε υποσχέσεις ή ανέλαβε προσωπικές δεσμεύσεις; Υπάρχει κανείς πολίτης που αισθάνεται περιφρονημένος;

ΒΙΚ. ΝΕΤ.

ματος: του απόλυτου διαχωρισμού κυβέρνησης και κράτους... Πώς κάνουμε το άσπρο μαύρο σ' αυτή τη χώρα της πολιτικής αχρωματοψίας είναι, πραγματικά, αξιοθαύμαστο...

Κ.ΚΥΡ.

Για τρίτη φορά

Για τρίτη φορά, από την ημέρα που αρρώστησε ο αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, τον επισκέφθηκε ο Γ. Παπανδρέου. Μία φορά στο νοσοκομείο και δύο στο σπίτι του.

Αξιοσημείωτο το γεγονός, καθ' ότι οι σχέσεις τους δεν ήταν καθόλου καλές τα τελευταία χρόνια και δεν είχαν συναντηθεί κατ' ιδίαν ούτε μία φορά.

Είχαν διαταραχθεί κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου του 2004, όταν είχαν διακινηθεί εκείνα τα γνωστά και κατάνυστα φυλλάδια κατά του Γ. Παπανδρέου, που αποδόθηκαν τότε από το ΠΑΣΟΚ σε παραεκκλησιαστικούς κύκλους, κατευθυνόμενους από την Αρχιεπισκοπή σε συνεργασία και με τη Ν.Δ.

Σε τούτη την προεκλογική περίοδο τα πράγματα είναι διαφορετικά. Ο Αρχιεπίσκοπος δίνει στην Αμερική τη σημαντικότερη μάχη για τη ζωή του και ο Γιώργος τη σημαντικότερη εκλογική μάχη της πολιτικής του καριέρας.

Π.ΣΩΚ.

Χωρίς τσουκάλι

Στις Οινούσες της Χίου εντοπίσαμε τηλεφωνικά χτες τον Νίκο Κωνσταντόπουλο και τον ρωτήσαμε για τα σενάρια που κυκλοφόρησαν περί ενδεχόμενης υποψηφιότητάς του στις εκλογές του Σεπτεμβρίου, με άλλο κόμμα εκτός του ΣΥΝ.

Εκείνος αντέδρασε με γέλιο και σχολίασε: «Για τους εκλογομάγει-

ρους έχω να πω ότι δεν μπαίνω στο τσουνάκι κανενός. Εχω πει ότι δεν θα είμαι υποψήφιος σε αυτές τις εκλογές και δεν θα είμαι ούτε με τον ΣΥΝ ούτε με τη Ν.Δ. ούτε με το ΠΑΣΟΚ. Είμαι αλλού».

Πιο σαφής δεν μπορούσε να γίνει. Μήπως ψάχνει κάτι;

Ν.Ρ.

Γενναιόδωρη σε... άλλα

«Μονή Πεντέλης και Συνεταιρισμός Αξιωματικών δήλωσαν αντίθετοι στον καθαρισμό και την αναδάσωση, αντιστοίχως, δασικών εκτάσεων που διεκδικούν. Ο Συνεταιρισμός Αξιωματικών μάλιστα έφτασε να ζητήσει από την Υπηρεσία Αναδασώσεων να αφαιρέσει από την έκταση τα φυτά που φύτεψε!», έγραφε η «Καθημερινή» στο πρωτοσέλιδο της στις 19/07/2007, ούτε είκοσι μέρες από την καταστροφή στην Πάρνηθα. Στο σχετικό μάλιστα ρεπορτάζ, πληροφορούμασταν ότι η μονή Πεντέλης απέστειλε και εξώδικο διαμαρτυρία δύο μέρες πριν σε Υπηρεσία Αναδασώσεων και Δασαρχείο Πεντέλης για τον καθαρισμό έκτασης που διεκδικεί, η οποία θα έπρεπε να καθαριστεί για να αποφευχθεί πυρκαγιά, ακόμη και αν της ανήκε.

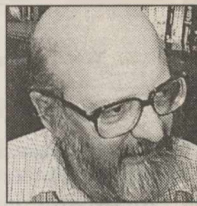
Το θυμηθήκαμε καθώς φουντώνει η συζήτηση για ευθύνες, ανευθυνότητες και εμπρηστές αλλά και γιατί η κυβέρνηση φάνηκε γενναιόδωρη... χορηγός κοινοτικών κονδυλίων και αυξήσεων σε μισθούς και συντάξεις, αντιστοίχως.

ΙΩ.Σ.

! Παροχές. Εξαγγελίες. Υποσχέσεις. Με το κιλό. Όλα στα κάρβουνα!...

Α.Χ.

Ανάπυση στα γεγονότα

Του ΤΑΚΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ενώ την εβδομάδα αυτή η χώρα μας έδινε πάλι την εντύπωση κάποιας φονταμενταλιστικής επικράτειας στη Μέση Ανατολή (Ιράν, Ισραήλ κ.λπ.), με τα κρατικά ΜΜΕ να συναγωνίζονται τους επαγγελματίες πολιτικούς σε θρησκευτική ευλάβεια, μια άλλη πρόσφατη συζήτηση έδειξε ότι παρόμοιες αντιλήψεις τρέφουν και αρκετοί δηλώνοντες επιστήμονες, δηλαδή υποτιθέμενοι φύλακες της ορθολογικής σκέψης. Και δεν αναφέρομαι στους διάφορους θρησκευόμενους «φιλοσόφους» (και συνήθως τ. μαρξιστές!) που προβάλλονται από τα ΜΜΕ, οι οποίοι προφανώς δεν έχουν αντιληφθεί τη θεμελιακή ασυμβατότητα της φιλοσοφίας –που καθορίζεται από την αμφισβήτηση οποιασδήποτε δοσμένης «αλήθειας»– και της θρησκείας, που αποτελεί την πρωταρχική έκφραση της ετερονομίας στη σκέψη, εφόσον θεμελιώνεται στην αξιωματική αποδοχή

Θρησκεία και επιστήμη

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

αναπόδεικτων δογμάτων για την ύπαρξη Θεού κ.λπ. Αναφέρομαι σε θεράποντες της επιστήμης και του ορθού Λόγου, οι οποίοι όταν φορούν το καπέλο του επιστήμονα είναι υποχρεωμένοι να στηρίζονται αποκλειστικά στον Λόγο και την προσφυγή σε επιστημονικές μεθόδους τεκμηρίωσης για την περιγραφή και ερμηνεία του φυσικού και του κοινωνικού κόσμου, αλλιώς, φορώντας το καπέλο του θειοστού, ξεχνούν τις μεθόδους αυτές όταν υιοθετούν τις δήθεν «αλήθειες» των θρησκευτικών δογμάτων και εξ αποκαλύψεως αληθειών.

Η σχεδόν πρωτόγνωρη για μια θρησκόληπτη χώρα, όπως η δική μας, συζήτηση αυτή που φούντωσε τους προηγούμενους δύο μήνες στο «Βήμα της Κυριακής» άρχισε με αφορμή την έκδοση στα ελληνικά βιβλίου του κορυφαίου Βρετανού εξεζητικού βιολόγου και καθηγητή του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Richard Dawkins¹. Το βιβλίο αυτό, όπως και το βιβλίο του Αμερικανού καθηγητού Φυσικής και Αστρονομίας Victor Stenger² καθώς και αυτό του Γάλλου καθηγητή Φιλοσοφίας Michel Onfray³, εκφράζει μια σύγχρονη τάση μεταξύ κορυφαίων επιστημόνων και φιλοσόφων ν' αντισταθούν, με βάση την επιστημονική μεθοδολογία, στη ραγδαία σήμερα άνοδο, για λόγους που έχουμε εξετάσει αλλού⁴, του θρησκευτικού ανορθολογισμού: από τις ΗΠΑ μέχρι την Ελλάδα και από τη Μέση Ανατολή μέχρι τη Λατινική Αμερική. Το γεγονός μάλιστα ότι τα βιβλία αυτά αποτελούν σήμερα διεθνή μπεστ-σέλερ αποτελεί παρήγορη ένδειξη της αντίδρασης που σημειώνεται «από τα κάτω» στην ανορθολογική αποβλάκωση που ενορχηστρώνουν τα τηλεοπτικά κυρίως ΜΜΕ. Στη χώρα μας όμως ξεσκώθηκαν εναντίον της τάσης αυτής όχι τόσο οι αναμενόμενοι θρησκευόμενοι «φιλόσοφοι» όσοι οι θειστές καθηγητές και διδάκτορες πανεπιστημίων, ενώ γνωστός σοσιαφιλελεύθερος καθηγητής (Ν. Μουζέλης) –προφανώς αγνοώντας τη σύγχρονη σχετική έρευνα που ανέφερα– δεν διαστάσε να χαρακτηρίσει «αφεληή» τη θέση του Dawkins περί ανυπαρξίας του Θεού, υποστηρίζοντας ότι το βιβλίο του «δεν προσθέτει τίποτε στα ήδη υπάρχοντα επιχειρήματα». Για «απόδειξη», μάλιστα, παραπέμπει στα έργα των ...Αυγουστίνου, Ακινάτη, Diderot και Helvetius, σαφώς υποθέτοντας ότι τους τελευταίους αιώνες δεν σημειώθηκε καμία σημαντική επιστημονική και επιστημολογική εξέλιξη, η οποία να οδηγεί την παλιά αυτή συζήτηση σε ποιά διαφορετικό ερμηνευτικό πλαίσιο, που κάνει επιτρεπτή τη συλλογή σχετικών επιστημονικών παρατηρήσεων και τη συναγωγή αντιστοίχων ορθολογικών πορισμάτων πάνω στο θέμα!

Το θέμα όμως, κατά τη γνώμη μου, δεν αφορά τόσο την ίδια την ουσία των σημαντικών επιστημονικών επιχειρημάτων όσο το τι ορίζει την επιστήμη και τη διαφοροποιεί ριζικά από τη θρησκεία. Και αυτό δεν είναι άλλο από τη μέθοδο. Το θεμελιώδες διαφοροποιητικό στοιχείο μεταξύ επιστήμης και θρησκείας είναι η πηγή της «αλήθειας» τους. Εάν η πηγή της αλήθειας κάποιων πεποιθήσεων είναι ο ορθός Λόγος, σε συνδυασμό με τα εμπειρικά δεδομένα που έχουν τύχει επεξεργασίας με βάση τις γενικές αποδεκτές επιστημονικές μεθόδους, και εάν οι πεποιθήσεις αυτές γίνονται σήμερα γενικά αποδεκτές, από τους επιστήμονες των διαφόρων κλάδων, τότε μιλούμε για επιστημονικά δεδομένα, τα οποία, αντίθετα με τις θρησκευτικές «αλήθειες» και τα δόγματα, είναι ανά πάσα στιγμή ανατρέψιμα όταν καινούργια στοιχεία και η ορθολογική ανάπυσή τους καταλήξουν σε διαφορετικά συμπεράσματα. Αντίθετα, εάν η πηγή της αλήθειας κάποιων πεποιθήσεων είναι μια ανορθολογική μέθοδος (εξ αποκαλύψεως, διαίσθηση, συναίσθημα, μυστικιστική εμπειρία κ.λπ.), τότε μιλάμε για ένα ανορθολογικό (και μη ανατρέψιμο) σύστημα πεποιθήσεων όπως οι θρησκείες. Φυσικά, αυτό δεν σημαίνει ότι τα συστήματα ανορθολογικών πεποιθήσεων δεν χρησιμοποιούν ποτέ ορθολογικές μεθόδους, αλλά το πράττουν πάντα μέσα στα αυστηρά καθορισμένα όρια που καθορίζει η πίστη. Με άλλα λόγια, ο Λόγος χρησιμοποιείται από τα θρησκευτικά ιδεολογικά συστήματα κυρίως για να δικαιολογήσει μη κεντρικές ή δευτερεύουσες πεποιθήσεις, ενώ οι κεντρικές ανορθολογικές «αλήθειες» γίνονται αξιωματικά δεκτές (βλ. π.χ. το έργο του Θωμά Ακινάτη). Με αυτή την έννοια, επομένως, ο κόσμος των θεμελιωδών αληθειών που χαρακτηρίζουν όλα τα θρησκευτικά συστήματα είναι και ανέκαθεν υπήρχε όχι ένα ανοιχτό σύστημα, όπως η επιστήμη, αλλά ένας κλειστός κόσμος.

Όταν, όμως, οι θειστές επιστήμονες βρίσκονται αντιμέτωποι με τη θεμελιακή ασυμβατότητα επιστήμης και θρησκείας συνήθως καταφεύγουν στο επιχειρήμα ότι η ύπαρξη ή μη του Θεού είναι ζήτημα έξω από τα όρια της λογικής και της επιστημονικής έρευνας. Το «επιχείρημα» όμως αυτό γεννά ένα θεμελιακό (και αναπάντητο) ερώτημα: ενώ για να περιγράψουμε και να προσπαθήσουμε να ερμηνεύσουμε τον φυσικό και κοινωνικό κόσμο χρησιμοποιούμε, με σχετικά σημαντική επιτυχία, τις επιστημονικές μεθόδους –πάνω στις οποίες στηρίζεται όλη η τεχνολογία που θεμελιώνει τη σύγχρονη κοινωνία– γιατί εξαιρούμε τον Θεό από τις μεθόδους αυτές; Και αυτό, παρά το γεγονός ότι κάθε σεβόμενη εαυτήν θρησκεία αναθέτει κεντρικό ρόλο στον Θεό όσον αφορά τη γέννηση και λειτουργία του σύμπαντος και τις ζωές των ανθρώπων, δηλαδή τον φυσικό και κοινωνικό κόσμο!

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν, βέβαια, ότι η σημερινή επιστημονική γνώση έχει λύσει όλα τα προβλήματα του φυσικού και κοινωνικού κόσμου ή ότι ο Διαφωτισμός οδήγησε στην εξελικτική πρόοδο που υποστήριζαν οι Διαφωτιστές. Όμως, αυτό δεν αφορά την ίδια την επιστημονική μέθοδο και τον ορθολογισμό αλλά κυρίως το κοινωνικό σύστημα που καθιερώθηκε μετά τη βιομηχανική επανάσταση, την οικονομία της αγοράς και το πολιτικό της συμπλήρωμα, την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», καθώς και τον συνακόλουθο τρόπο με τον οποίο το σύστημα αυτό χρησιμοποίησε τη συσσωρευμένη επιστημονική γνώση και τεχνολογία. Φυσικά, η ορθολογική μέθοδος ανάπυσης δεν μπορεί να αρνηθεί την ύπαρξη του συναισθήματος, που παίζει πρωταρχικό ρόλο π.χ. στην Τέχνη. Όμως, οι επιστημονικές ανακαλύψεις, πάνω στις οποίες θεμελιώνεται η σύγχρονη ζωή και γνώση, δεν στηρίζονται στα συναισθήματα και στη διαίσθηση, ούτε βέβαια στα θρησκευτικά δόγματα, αλλά στις ορθολογικές μεθόδους, στις οποίες καταφεύγουν ακόμη και οι πρωταρχικοί θεράποντες της θρησκείας όταν π.χ. κινδυνεύει το «θείο Δώρο» της ζωής που υποτίθεται τους έδωσε ο «Δημιουργός» τους...

1. Richard Dawkins, *The God Delusion*, 2006

2. Victor Stenger, *God, The Failed Hypothesis*, 2007

3. Michel Onfray, *Atheist Manifesto*, 2007

4. Τ. Φωτόπουλος, *Θρησκεία, Αυτονομία, Δημοκρατία: η άνοδος του νέου ανορθολογισμού* («Ελεύθερος Τύπος», 2000) και ολόκληρο on line στο: <http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/grbooks/religion.htm>

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ
Η ΕΜΑΣΗ ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ
ΤΟΥ ΣΙΛΩΑΜ

Δεν είναι η πρώτη, και προφανώς ούτε η τελευταία, φορά που συμβαίνει, αλλά είναι κάτι παραπάνω από αυτονόητο ότι δεν συντρέχει κανένα μειζον εθνικό ή θεσμικό ζήτημα που να καθιστά απολύτως αναγκαία την προσφυγή στις κάλπες. Το πρόσχημα είναι απλώς αναγκαίο για να καλυφθούν οι εκλογικές και πολιτικές σκοπιμότητες του πρωθυπουργού που, με βάση τις εκτιμήσεις των δημοσκόπων, πιστεύει ότι η συγκυρία του προσφέρει το καλύτερο δυνατό, συγκριτικά, πολιτικό πλεονέκτημα απέναντι στην αντιπολίτευση. Ένα πλεονέκτημα όμως που μπορεί εν δυνάμει να αποδειχθεί καθοριστικό μειονέκτημα.

●●● Κι αυτό γιατί, επί της ουσίας, ο μοναδικός λόγος που οδηγούμαστε σε πρόωρες εκλογές είναι ότι ο πρωθυπουργός αδυνατεί να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα της χώρας, τις περιβόητες μεταρρυθμίσεις, που μονίμως ανακοινώνονται αλλά ποτέ δεν γίνονται. Με πρόσχημα λοιπόν την αναβάθμιση στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ, που είναι ο λαός, ζητάει πίστωση χρόνου για να κάνει –υποτίθεται– αυτά που είχε υποσχεθεί, αλλά ξέχασε στο δρόμο... Κι αποτελεί σαφέστατη πολιτική υποκρισία, τουλάχιστον, να δηλώνει ο κ. Καραμανλής ότι χρειάζεται νωπή λαϊκή εντολή και ισχυρή πλειοψηφία για να φτιάξει έναν προϋπολογισμό, που θα υλοποιεί τα... φιλολαϊκά μέτρα που εξήγγειλε τις τελευταίες βδομάδες. Είναι τόσο σοβαρό το... επιχείρημα που το αναίρεσε λίγο μετά ο ίδιος, ισχυριζόμενος ότι ήδη υπάρχουν και έχουν δεσμευθεί όλα τα αναγκαία κονδύλια.

●●● Τουλάχιστον μάθαμε από το διάγγελμα του κ. Καραμανλή ότι έχουν ήδη μπει οι βάσεις για να καλυφθεί η ζωή μας... Η οικονομία απογειώθηκε, η ανεργία μειώθηκε, μια κοσμογονία συντελείται στα δημόσια έργα, αλλά εμείς οι αφελείς έπρεπε να προκηρυχθούν οι εκλογές για να το μάθουμε. Εγιναν βέβαια και μερικά επουσιώδη λαθάκια, με συνέπεια να καεί η μισή Ελλάδα χωρίς να το πάρουν χαμπάρι, αλλά αυτά δεν είναι και σπουδαιότεροι λόγοι για να αναφερθούν σε ένα προεκλογικό διάγγελμα. Κι άλλωστε τι σημασία έχουν, αφού ο υπεύθυνος πρωθυπουργός μας, που μιλάει, όπως δηλώνει, πάντα τη γλώσσα της αλήθειας, μας διαβεβαιώνει ότι οι καλύτερες μέρες είναι μπροστά μας...

ΣΗΦΗΣ ΠΟΛΥΜΙΛΗΣ
polimilis@enet.gr

Εν-στάσεις

Όλα e-mail γάλα!

Στο μέλλον οι ενεργέτες δεν θα χτίζουν, θα γκρεμίζουν (Ακόμη και στη Δ. Αρεοπαγίτου)

Γ. Τσαρούχης

Με ελάχιστα πράγματα... Μόλις χθες... Σ' έναν Αύγουστο σπάταλο στο φως. Και λίγνο κάθε μυστικής επανάστασης. Που μπορεί ν' αλλάξει τον κόσμο χωρίς να καταλάβει την εξουσία. Απλώς δημιουργώντας ρήγματα παντού με πρωταγωνιστές τους ανθρώπους κι όχι τους επαγγελματίες «πρωταγωνιστές» σε ρόλους ανθρώπων. Ωστε να υπερβούμε την αλλοτριωμένη εργασία και να την καταστήσουμε προσωπική χαρά και δημιουργική εκτόνωση (Τζον Χόλογουι). Εξάλλου σήμερα και η έννοια της εξουσίας είναι πολυθρυματισμένη και μια επίθεση στα χειμερινά Ανάκτορα απλώς θα γεννούσε μέσω μιας γραφειοκρατίας μια νέα διαφθορά. Κι αν φοβάται η κοινοβουλευτική Αριστερά τη λέξη «επανάσταση» θεωρώντας την αμαρτωλή ή ντεμοντέ, στοιχειώδης κοινωνική ερηγή-γορη μας επιβάλλει να την επανεργολογήσουμε. Εκτός κι αν δεν μας περιβάλλουν παρακμή, κρίση και α-

διέξοδα. Κι αν δεν χαραμίζουμε τη μία και μοναδική ζωή μας σε διεκπεραιωτικές μιζέριες και σε κατά συνθήκη ψεύδη. Ως πολιτικά υποκείμενα και πελάτες καταγέλαστων ταγών.

Πάρτε το απόφαση: Επειδή στη μεταμοντέρνα εποχή η εξουσία δεν συγκροτεί ένα κεντρικό και συμπαγές σημείο αναφοράς –τουτέστιν ο δυστυχής Κωστάκης κι ο έρμος Γιωργάκης δεν εξαντλούν τον όρο– αλλά διαχέεται σε πλείστους όσους «τόπους», οικονομικά κέντρα, πολυεθνικές, ΜΜΕ, τραπεζικούς παράγοντες με άλυτους τίτλους και φούσκες, ικανές πάντως να σαρώσουν τους προϋπολογισμούς μικρών κρατών, η «επανάσταση» δεν μπορεί να έχει έναν στόχο. Αλλά επιβάλλεται να λειτουργεί σαν υγρασία διαβρώνοντας τα πάντα από κάτω. Μεθοδικά και με κέρρι. Εκτός κι αν αρκεί στους «επαναστάτες» να χρησιμοποιούνται ως άλλοθι της εξουσίας κι ως φόβητρο της μικροαστικής ιδιοκτησίας καίγοντας κάποια ATM και κλείνοντας την κυκλοφορία γύρω από την αμερικανική πρεσβεία. Φορές φορές τα Εξάρχεια είναι τόσο δεξιά στην ακτιβιστι-

Χωρίς την ποίηση
και τη μουσική,
επανάσταση
δεν γίνεται

Του ΜΑΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

σούν μόνο ένα μέλος της οικογένειας σε ρόλο «φιλόσοφου» ή «ευεργέτη» ή «φιλότεχνου» για ξεκάρφομα. Βλέπετε οι χορηγίες, με το αζημίωτο, είναι το τελευταίο γκάτζετ του νεο-πλουτισμού.

Απ' την άλλη, κάτι τύποι σαν τον Λιάπη ή τον Βουλγαράκη δεν θα καταλάβουν καν τι συνέβη! Όπως τότε με τις υποκλοπές. Μόνον ο αφτός της Αρκαδίας Αβραμό θα αναφωνήσει το πολυδώρειον «Ωχ, την πατήσαμε (πάλι)» και θα προσχωρήσει στο νέο καθεστώς. (Μαζί με την κ. Δαμανάκη βεβαίως βεβαίως.) Κι είναι τότε που η επανάσταση θα έχει πετύχει. Και μετά από μερικές επιλεκτικές εκτελέσεις –καμιά 600αριά τιβί σταρς– το άτομο θα μάθει να σέβεται το σύνολο και το σύνολο να λειτουργεί υπέρ του ενός αναξιοπαθόντος ατόμου. Και δεν θα φτιάχνει, το άτομο, πισίνα ολυμπιακών διαστάσεων στην άνυδρη Τήνο, όπως έπραξε πρώην υπουργός της Ν.Δ. και Ταύρος (στο υαλοπωλείο των Κυκλάδων). Επειδή με το παράδειγμά μας φτιάχνουμε πολιτική και πολίτες. Κι όχι αλλιώς. Ωσπου κάποτε όλοι να καταστούνε παράδειγμα για όλους. Κι η ουτοπία να έχει σάρκα και οστά. Και να είναι όλα e-mail γάλα!

Η κυρία Καραχασάν; Πού είναι η κυρία Καραχασάν; Πάμε σε εκλογές χωρίς την κυρία Καραχασάν; Δεν είναι αυτό ένα εθνικό κάλυμα στους εθνικούς λόγους που μας οδηγούν σε αυτές τις εκλογές;

★★★
Λάμιες που θέλουν να παραμείνουν εναντίον ζόμπι που θέλουν να επιστρέψουν...

Πώς οι ωραίες ιστορίες κάνουν τους κύκλους τους μέσα στον χρόνο και τους χώρους. Κι έτσι να που τώρα η αφεντιά μου, ένας Έλληνας στη γλώσσα και τα όποια μου γράμματα, μαθαίνω από έναν Αγγλο περιηγητή και συγγραφέα την ιστορία για τη γέννηση του κορινθιακού κιονόκρανου.

Κι όχι μόνον, αλλά την ιστορία αυτή που μας αφηγείται ο Αγγλος αυτός ταξιδεύοντας στα ελληνικά νησιά δεν την έμαθε σε αυτά του τα ταξίδια, αλλά όμως σε αυτά εν τέλει τη «συνάντησε». Του την είχε ήδη αφηγηθεί κι εκείνου χρόνια πριν ο δάσκαλός του, Γκάμον ονόματι,

στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών στο μακρυνό κι ομηκλώδες Λονδίνο του 1925...

Ψιλοφενγάτος δάσκαλος

ΝΑΥΤΙΛΟΣ

ΚΑΛ ΠΕΣ ΚΑΛ ΠΑΖΟΥΣΕΣ

απ' το παράξενο εκείνο είδος που σου «φυτεύει» πράγματα στο μυαλό, κάνοντας ακόμα και τις παραδοξολογίες, κάτι σαν μια κουβέντα φυσική, μεταξύ φίλων, όπου ο ένας πιάνει τους κώδικες του άλλου στο φτερό

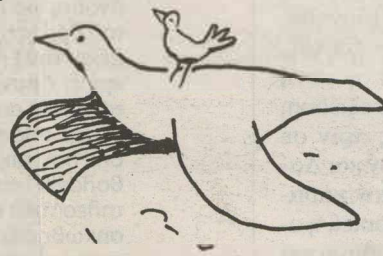
μα συνωμοσία αλληλοκατανόησης που περιστρέφεται γύρω από τις γνώσεις και ταξιδεύει απ' τον έναν στον άλλον παιγνιώδης και συχνά κρυπτική, σαν μια διαρκής μύηση σε ό,τι κάθε φορά επιλέγει να αφιερωθεί. Για μια στιγμή ή για μια ολόκληρη ζωή...

★★★
Αλλά, ας έρθουμε στην ιστορία της γέννησης του μοτίβου της ακάνθου που στεφανώνει τον κορινθιακό κίονα:

«Μια νεαρή και όμορφη κορίνθια κόρη αρρώστησε και πέθανε. Μετά την ταφή η τροφή της μάζεψε όλα τα αντικείμενα που αγαπούσε περισσότερο σ' ένα καλάθι και, για να μην νοιώθει μοναξιά δίχως αυτά, ακούμπησε το καλάθι στο

μνημά πάνω στη ρίζα μιας ακάνθου. Το σκέπασε και με μια κέραμο για να το προστατεύσει απ' τις καιρικές συνθήκες.

Όταν ήρθε η άνοιξη, η άκανθος έβγαλε φύλλα μέσα στο καλάθι. Η κέραμος τα λύγισε προς τα

πίσω. Το κοφτερό μάτι του Καλλιμαχου, ο οποίος περνούσε αποκεί, έπεσε πάνω σ' αυτό τον εντυπωσιακό συνδυασμό μορφών, και υιοθέτησε αυτό το μοτίβο για τον κορινθιακό κίονα που σχεδίαζε.

Έτσι λοιπόν το κορινθιακό κιονόκρανο –το τελειότερο κιονόκρανο όλων των αρχαιοελληνικών ρυθμών– έγινε ένα μνημείο

ΠΑΠΑΔΕΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ...

σε μία κοπέλα που πέθανε περίπου 2.500 χρόνια πριν» (από το βιβλίο του Λόρενς Ντάρελ «Τα ελληνικά νησιά», μετάφραση Ελεάνα Πανάγου, εκδόσεις «Μεταίχμιος»)

Ο Ντάρελ δεν μας λέει πού ο δάσκαλος κυρ Γκάμον είχε διαβάσει αυτήν την ιστορία (άραγε στον Βιτρούβιο; -οι ελληνιστές και οι αρχιτέκτονες θα ξέρουν) μας

λέει όμως, πώς την αφηγήθηκε στον ίδιο και τους συμμαθητές του στο μικρό ελισαβετιανό γυμνάσιο στο Σάουθρακ και πώς του ξανάρθε στον νου καθώς, περιδιαβαίνοντας ο ίδιος, χρόνια μετά, στην Πάρο, χρονοίσε από κοντά τη γοητεία του Παριανού μαρμάρου...

Ιστορίες.

Από στόμα σε στόμα από σελίδα σε σελίδα

όπου συναντιούνται μια όμορφη νεκρή κόρη, ένας δαιμόνιος αρχιτέκτονας, ο Αγγλος δάσκαλος που τα αφηγείται όλα αυτά, ο συγγραφέας που τα καταγράφει κι ο ευτυχής αναγνώστης.

«Τι νομίζετε ότι επιδίωκαν οι Έλληνες» ρωτούσε ο κύριος Γκάμον τους μαθητές του, σείοντας πάνω απ' το κεφάλι τους μια στραπατσαρισμένη φωτογραφία της Αφροδίτης της Μήλου «Μήπως απλώς προσπαθούσαν να μας κάνουν να γιγνησουμε από πόθο; Και βέβαια όχι!», έλεγε με τη βραχνή του άρθρωση, μοιάζοντας πάντα λιγάκι μεθυσμένος, καθώς προσπαθούσε να εισαγάγει τους μαθητές του στην αρχαιοελληνική αισθητική. «Αναρωτιούνταν τι είναι η ομορφιά, κι αν είναι αρμονική».

Ο κυρ Γκάμον και τα μαθηματικά του έρωτος...

ΣΤΑΘΗΣ Σ.
18-VIII-2007
stathis@enet.gr